

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

ПРАВознавство

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ЧЕРНІГІВСЬКИЙ КОЛЕГІУМ»
ІМЕНІ Т.Г. ШЕВЧЕНКА

Навчально-науковий
ІНСТИТУТ ІСТОРІЇ ТА
СОЦІОГУМАНІТАРНИХ
ДИСЦИПЛІН ІМЕНІ
О.М. ЛАЗАРЕВСЬКОГО

КАФЕДРА
ПРАВА, ФІЛОСОФІЇ ТА ПОЛІТОЛОГІЇ

Освітній ступінь
Галузь знань
Спеціальність
Освітньо-професійна програма
Кількість кредитів
Рік підготовки, семестр
Компонент освітньо-професійної програми
Дні занять
Мова викладання
Консультації
Викладач

Контакти

бакалавр
05 Соціальні та поведінкові науки
053 «Психологія»
«Психологія»
3
3 рік, 5 семестр
Вибірковий компонент
згідно з розкладом
українська
п'ятниця 12.00-13.00 (210 кабінет).
викладач
Грищенко Олександра Петрівна
E-mail: pravo3000@bigmir.net,
093-4931981

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Правознавство» висвітлює основні актуальні питання з теорії держави і права та провідних галузей українського законодавства: кримінального права, адміністративного права, цивільного права, сімейного права, конституційного права тощо.

Програма навчальної дисципліни складається з трьох змістових модулів:

1. Основи теорії держави і права. Правопорушення, правомірна поведінка та юридична відповідальність.
2. Основи житлового, сімейного та цивільного права.
3. Основи адміністративного та кримінального права України.

Навчальна дисципліна «Правознавство» призначена для студентів ЗВО, які навчаються за спеціальністю 053 «Психологія», галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки за освітньо-кваліфікаційним рівнем «бакалавр». Передумовами для вивчення цієї дисципліни є знання, навички й уміння, отримані студентами в межах дисциплін циклу загальної та професійної підготовки.

Метою вивчення дисципліни «Правознавство» є: надати базові знання з теорії держави і права, основ цивільного, житлового, сімейного, адміністративного, кримінального вмінь орієнтуватися в чинному законодавстві України, застосовувати теоретичні знання у практичному житті; навичок роботи з нормативно-правовими актами, вірно застосувати правові норми у виробничо-службовій діяльності.

Предметом вивчення дисципліни є основні положення чинного законодавства України.

ЗМІСТ КУРСУ

№	Теми	Аудиторних занять (годин)	
		Денне відділення	Заочне відділення
Змістовий модуль 1			
1	Основи теорії держави	-	-
2	Основи теорії права	4	2
3	Правопорушення, правомірна поведінка та юридична відповідальність	2	2
	Разом за змістовим модулем 1	6	4
Змістовий модуль 2			
4	Основи житлового права України	2	-
5	Основи конституційного права України	4	2
6	Основи сімейного та цивільного права України	4	-
	Разом за змістовим модулем 2	10	2
Змістовий модуль 3			
7	Основи кримінального права України	4	-
8	Основи адміністративного права України	4	-
	Разом за змістовим модулем 3	8	-
	Усього	24	6

ФОРМУВАННЯ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ

Шифр згідно з ОПП	Компетентності
ЗК 2	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ЗК 4	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК 10	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
СК 11	Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку

ПИТАННЯ НА ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ ЗНАТЬ (ЗАЛІК)

1. Характеристика функцій держави.
2. Поняття держави та її ознаки.
3. Основні теорії походження держави.
4. Форма державного правління.
5. Форма державного устрою.
6. Державний (політичний) режим.
7. Поняття та ознаки громадянського суспільства і правової держави.
8. Право – особливий вид соціальних норм.
9. Поняття права та його ознаки.
10. Джерела права.
11. Система права.

12. Нормативно-правові акти та їх види.
13. Систематизація правових актів.
14. Правовідносини: поняття, суб'єкти, об'єкти, зміст
15. Поняття законності і правопорядку. Правомірна поведінка.
16. Правопорушення: поняття, види, ознаки і склад.
17. Юридична відповідальність: поняття, принципи, функції та види.
18. Конституційне право, його особливості та місце в системі законодавства.
19. Громадянство України як один з інститутів конституційного права.
20. Конституційні права та обов'язки громадян України.
21. Цивільне право і відносини, що ним регулюються.
22. Джерела цивільного права. Цивільний кодекс України.
23. Суб'єкти та об'єкти цивільно-правових відносин.
24. Право власності в Україні. Захист власності.
25. Поняття і види цивільно-правових договорів.
26. Поняття зобов'язання, підстави його виникнення та припинення, засоби забезпечення виконання зобов'язань.
27. Спадкування за цивільним правом.
28. Поняття і підстави цивільно-правової відповідальності.
29. Поняття трудового права, його джерела. Місце кодексу законів про працю в системі трудового права України.
30. Колективний і трудовий договір.
31. Робочий час і час відпочинку.
32. Підстави та порядок звільнення з роботи.
33. Трудова дисципліна. Дисциплінарна та матеріальна відповідальність.
34. Особливості праці молоді.
35. Адміністративне право та його особливості.
36. Адміністративні правопорушення та адміністративна відповідальність.
37. Загальна характеристика Кримінального кодексу України.
38. Поняття і ознаки злочину. Склад злочину.
39. Стадії вчинення злочину, співучасть у вчиненні злочину, множинність злочинів.
40. Кримінальна відповідальність та види покарань за кримінальним законодавством.
41. Сім'я та шлюб за сімейним законодавством.
42. Умови і порядок укладання та розірвання шлюбу. Шлюбний контракт.
43. Особисті та майнові права та обов'язки подружжя.
44. Взаємні права та обов'язки батьків та дітей.
45. Опіка і піклування.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ

1. Конституція України від 28.06.1996 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/254к/96-вр>
2. Сімейний кодекс України від 10.01.2002 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14#Text>
3. Цивільний кодекс України від 16.03.2003 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>
4. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 № 2341-III. Редакція від 30.12.2020 р. URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>
5. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 № 8073-X. Редакція від 01.01.2021 р. URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>
6. Житловий Кодекс Української РСР від 30.06.1983 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5464-10#Text>
7. Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text>
8. Правознавство: Навч. посіб. / С.В. Дрожжина, О.О. Одінцова, В.О. Кондратьєв та ін.; За ред. С.В. Дрожжиної. К.: Знання, 2018. 350 с.

9. Основи держави і права України: Підручник / За ред. проф. В.Л. Ортинського, проф. В.К. Грищука, М.А. Мацька. К.: Знання, 2018. 583 с.
10. Шляхтун П.П. Конституційне право України: Підручник. К.: Освіта України, КНТ, 2018. 592 с.
11. Адміністративне право: Навч. пос. / О.І. Остапенко, З.Р. Кісіль, М.В. Ковалів, Р.В. Кісіль. К.: Всеукраїнська асоціація видавців «Правова єдність», 2018. 536 с.
12. Цивільне право України: Академічний курс: Підруч.: У 2 т. / За заг. ред. Я.М. Шевченко. Т. 1. Загальна частина. Вид. 2-ге, доп. і перероб. К.: Видавничий Дім «Ін Юре» 2016. 696 с.
13. Бойко М.Д. Трудове право України: Навчальний посібник. Вид.2-ге доповн. і перероб. К.: Атіка, 2018. 316 с.
14. Кримінальне право України. Особлива частина: Підручник / За ред. М.І. Бажанова, В.В. Сташиса, В.Я. Тація. 2-е вид., перероб. і доп. К., 2017. 544 с.
15. Бараннік Р.В. Судові, правоохоронні та правозахисні органи України. Навчальний посібник. К.: Дакор, КНТ, 2018. 348 с.
16. Мельник М.І. Правоохоронні органи та правоохоронна діяльність. К.: «Атіка», 2019. 576 с.
17. Правоохоронна та судова система України: збірник нормативно-правових актів: Довідкове видання / Упорядник Є.О. Ковальчук. Х.: вид-во «Бурун Книга», 2018. 352 с.

Інтернет-ресурси.

1. Сайт Верховної Ради України — www.zakon.rada.gov.ua
2. Сайт Кабінету Міністрів України — www.kmu.gov.ua
3. Сайт Верховного Суду України — www.scourt.gov.ua
4. Бібліотека імені В. І. Вернацького — www.nbu.gov.ua

ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Студент має право:

- вільно висловлювати свої думки усно або письмово, аргументуючи їх знаннями провідних засад конституції, трудового права, освітнього менеджменту, економіки, права тощо;
- вносити пропозиції щодо формування та реалізації власної освітньої траєкторії; активізації власної самостійної пізнавальної діяльності, форм і методів проведення аудиторних занять;
- відпрацьовувати пропущені заняття в установленому порядку;
- отримати індивідуальні консультації у викладача.

Студент зобов'язаний:

- відвідувати заняття всіх видів відповідно до встановленого дирекцією розкладу, запізнення на заняття допускається тільки з поважних причин;
- брати активну участь у роботі під час аудиторних занять, дотримуватися правил етичної поведінки, поважати думки та права інших студентів і викладача;
- виконати індивідуальне завдання
- самостійну роботу, підготовка якої є обов'язковою умовою допуску до екзамену. Студент, який не підготував самостійну роботу, до екзамену не допускається.
- набрати під час вивчення навчальної дисципліни мінімум 35 балів.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Пропущені з поважної причини заняття дозволяється відпрацьовувати впродовж **двох тижнів** після завершення дії поважної причини і при наявності документа-підстави (довідки, розпорядження про індивідуальних графік відвідування тощо).

Політика щодо академічної доброчесності. Студенти керуються нормами «Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти в національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка» (Наказ Ректора № 383 від 27.12.2019 р. зі змінами і доповненнями від 23.12.2020 (<https://drive.google.com/file/d/1YOj2QK3xW-03evO8Tkg1o3ZKUAbBL-VH/view>)). У

процесі навчання та при підготовці проектної заявки забороняються плагіат, фабрикація та фальсифікація результатів, списування, хабарництво.

Політика щодо викладання. Викладання навчальної дисципліни відбувається на засадах студентоцентризму, антропоцентризму, гуманізму, поваги до соціокультурного плюралізму.

Розподіл балів

Види оцінювання	Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Змістовий модуль 3
Робота на практичних заняттях	20	20	10
Реферат	10		
Модульна контрольна робота (тести)	40		

Система перекладу балів в екзаменаційні оцінки		
За шкалою ECTS	За національною шкалою	За шкалою університету
A	«зараховано»	90-100
B	«зараховано»	83-89
C	«зараховано»	75-82
D	«зараховано»	68-74
E	«зараховано»	60-67
FX	«не зараховано» (з можливістю повторного складання)	35-59
F	« не зараховано» (з обов'язковим повторним курсом)	1-34